

DET KONGELIGE DANSKE
MUSIKKONSERVATORIUM

www.dkdm.dk

STAIRWAY TO BACH

– Rock klassikere med et strejf af Bach

Torsdag 2. maj 2024 kl. 19.30

Konservatoriets Koncertsal

Led Zeppelin	Stairway to Heaven
J.S. Bach, BWV 996, (1685 - 1750) arr. Jethro Tull	Bourée
The Doors	Light My Fire
J.S. Bach, BWV 572	Pièce d'Orgue (Très vite)
Savage Rose	Byen vågner
J.S. Bach, BWV 535	Præludium og fuga i g-mol
Pink Floyd	Shine On You Crazy Diamond
— Pause —	
Queen	Bohemian Rhapsody
The Doors	People are Strange
Procol Harum	Homburg
J.S. Bach, BWV 645	Wachet auf, ruft uns die Stimme
Procol Harum	Repent Walpurgis

ROCK CLASSICS WITH A HINT OF BACH

Som en del af mit arbejde med kunstnerisk udviklingsvirksomhed (KUV) på Det Kgl. Danske Musikkonservatorium har jeg haft mulighed for at se nærmere på orgeltransskriptioner og benyttelsen af orglet som orkestersubstitut, både i et historisk og i et praktisk perspektiv. Dette arbejde er blandt andet resulteret i en transskription af Richard Strauss: Vier Letzte Lieder for sopran, violin og orgel samt Ernest Chausson: Poème for violin og orgel.

Som en videreudvikling af dette arbejde har jeg taget et stilistisk spring og udarbejdet en række orgeltransskriptioner af symfoniske rockklassikere fra 1960-erne og 1970-erne.

Den symfoniske rockmusik fra 1960'erne og 1970'erne har i vid udstrækning hentet sin inspiration fra den klassiske musik og i særlig grad fra komponisten Johann Sebastian Bach, - nogle gange ved at benytte Bach-citater, andre gange ved blot at benytte musikalske vendinger som leder tankerne hen på gamle Bach. Det er derfor interessant at undersøge hvad der sker, når man tilføjer endnu mere Bach og spiller de symfoniske rockklassikere på det klassiske instrument: Orglet.

I nærværende arrangementer er sammenhængen mellem Bach og Rock understreget ved en direkte sammenfletning af rockmusikken med citater af Johann Sebastian Bach, således at musikken flyder sammen i et patchwork af orgelbarok, Bach og symfonisk rock under overskriften "STAIRWAY to BACH – Rock classics with a hint of Bach".

Programmet er indspillet i DKDM Koncertsalen i 12.-14. Januar 2024, og musikken er udgivet på OUR Recordings og får international release den 3. Maj, hvorefter den kan streames på alle væsentlige streamingtjenester. Men CD'en er allerede udkommet, og den kan købes i pausen eller efter koncerten i foyeren.

OM PROGRAMMET

"Stairway to Heaven" fra 1971 indledes helt klassisk med simple akkordbrydninger akkompagneret af fire blokfløjter, og kan derfor uden videre overføres til orglet. Satsen udvikler sig i et langt crescendo til den helt store rockguitarsolo, som her formidles med orglets kraftigste registre. Den klassiske indledning kan give associationer til temaet fra satsen Badinerie fra Bach's orkestersuite no. 2, BWV 1067. Dette tema vil man derfor kunne finde indflettet i såvel den klassiske indledning som den mere rock-prægede slutdel.

Jethro Tull benyttede i 1969 første del af Bach's bourrée for lut, BWV 996 som grundlag for deres helt egen "Bourée". Indledningen og afslutningen er tydelig Bach, hvorimod midterdelen er en lang improvisatorisk del i flere afsnit, blandt andet en basguitar-solo, som i mit orgelarrangement er blevet til en solo for dobbelt-pedal.

The Doors præsenterede "Light my Fire" på debut-albummet i 1967, og den Bach-inspirerede orgel-indledning minder om tredje sats i Bach's Brandenburg-koncert no 2, BWV 1047. Derfor har jeg valgt at indlede med citater herfra, ligesom jeg også har benyttet brudstykker i de midterste soloafsnit.

"Byen vågner" - det ikoniske rocknummer fra Thomas Koppel og Savage Rose's balletmusik til "Dødens Triumf" fra 1971, har med sit karakteristiske gennemgående Hammond-orgeltema altid mindet mig om Johann Sebastian Bach's Pièce d'Orgue, BWV 572. Derfor åbner jeg med første del af Pièce d'Orgue, som leder direkte over i Byen Vågner, og afslutningen er en lettere omskrevet slut-del af Pièce d'Orgue.

Johann Sebastian Bach's Præludium og fuga i g mol, BWV 535 består på samme måde som den symfoniske rockmusik af en kombination af faste elementer og frie, improvisatoriske afsnit. Præludiet indeholder en lang sekvens med ekkovirkninger, som giver anledning til at benytte alle orglets fire manualer.

Pink Floyd: Shine On You Crazy Diamond er et stort værk i ni dele med en spilletid på omkring 25 minutter. Jeg har i mit arrangement koncentreret værket og fokuseret på de første og sidste afsnit. Stykket består af flere rolige og mediterende dele, hvor man har en fornemmelse af, at forskellen på rock og klassisk musik nærmest er udvisket. Musikken har sin egen tidløse karakter, som kan stå helt for sig selv. Ikke desto mindre vil man – hvis man lytter godt efter – kunne genkende små citater fra "Jesu bleibet meine Freude"-satsen fra Bach's kantate BWV 147.

Koncertens **anden del** indledes med "Bohemian Rhapsody", Freddie Mercury's fantastiske komposition til sit rockband Queen i 1975. Igen er der tale om en form og en stil, som ligger langt fra det gængse format indenfor tidens rockmusik. Stykket består af seks dele: Indledning, ballade, guitarsolo, opera, hård rock og afslutning. I mit orgelarrangement har jeg forsøgt at fange værkets forskellige dramatiske karakterer, og kun et enkelt sted – i rock-delen – har gamle Bach sneget sig ind med nogle få takter af Es Dur præludiet, BWV 552.

The Doors "People are Strange" er i al sin enkelthed udformet som en lidt reserveret cabaret-agtig sang med en gennemgående tilbagekædet karakter. I et enkelt vers vil man kunne genkende elementer fra Bach's orgelkorale "Ich ruf zu Dir ..", BWV 639. Stykkets septim-slutak-kord leder helt naturligt over til:

Procul Harum "Homburg" fra 1967. Med stykkets klassiske karakter og den altdominerende hammond-orgelsound er det helt nærliggende at omarrangere stykket for pibeorglet, og de klassiske rødder understreges i dette arrangement med en kobling til Largo-satsen fra Bach's cembalokonzert BWV 1056.

"Wachet auf, ruft uns die Stimme", BWV 645 er et fint eksempel på, hvordan Johann Sebastian Bach arbejdede med orgel-arrangementer. Musikken stammer fra kantaten "Wachet auf ..." BWV 140, og Bach har i sin orgelversion koncentreret musikken til de tre vigtigste stemmer. Orgelversionen er en del af samlingen "Schübler korallerne", som består af seks orgeltransskriptioner af kantatesatser.

"Repent Walpurgis", komponeret af Procol Harum-organisten Matthew Fischer i 1967, er et enestående stykke musik. Værket falder i tre dele, hvor første og tredje del er bygget op som variationer over en ostinat basfigur (variations on a ground), en meget udbredt teknik i baroktiden, og samme princip, som benyttes i en chaconne eller passacaglia. I midterdelen er indføjet Bach: Præludium i C Dur BWV 846, suppleret med en ny melodi (efter samme princip som Gounod: Ave Maria). Sidste del er en videreførelse af første del, hvor der desuden er indflettet citater fra Tjaikovskis klaverkoncert no 1.

I forbindelse med en adventskoncert i Københavns Domkirke sidste år, hvor jeg byggede programmet op omkring Bachs "Passacaglia" og "Wachet auf ..." fik jeg lyst til også at spille mit orgelarrangement af "Repent Walpurgis". Og for at knytte det sammen med det øvrige koncertprogram indflettede jeg Wachet auf – melodien i midterdelen, og i de to yderdele tilføjede jeg det karakteristiske gennemgående tema fra Wachet auf – men ændret fra dur til mol.

Sven-Ingvart Mikkelsen